

René J. Tesař

Strmá stěna smrti

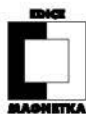
RANGERS

POINTE DU HOC:
ÚTOK NA PEVNOST EVROPA

EDICE

MAGNETKA

4/2010

René J. Tesař

Strmá stěna smrti

**POINTE DU HOC:
ÚTOK NA PEVNOST EVROPA**

**PRAŽSKÁ VYDAVATELSKÁ SPOLEČNOST
NAKLADATELSTVÍ EPOCHA**

Ediční rada Edice Magnetka:

prof. PhDr. Robert Kvaček, CSc., (FFUK, Technická univerzita Liberec)

doc. PhDr. Jan Halada, CSc. (FSV UK, vedoucí katedry Marketingové komunikace)

doc. dr. Radek Fukala, Ph. D. (Univerzita Hradec Králové)

PhDr. Miloslav Martínek, CSc.

JUDr. František Čermák

Copyright © René J. Tesař, 2010, 2016

Mapa © Jiří Martínek, 2010

Czech edition © Nakladatelství Epoque, 2016

ISBN (pdf) 978-80-7425-785-8

ZROZENÍ RANGERS

Válečné hry

V tomhle počasí nepřijdou...

Ostrá trojhranná jehla útesu Pointe du Hoc na pobřeží Normandie tu noc vyzývavě čněla k zachmuřenému nebi nízko plujících mraků, ze kterých šlehaly blesky, a o balvany na jejím úpatí se tříštily divoce zpěněné vlny ostrými větry bičovaných vod Lamanšského průlivu.

Pro německé posádky pobřežních opevnění Atlantického valu to však byla noc vítaná a náramně potěšující. Denně je ovládal svíravý neklid očekávané invaze, ale zuřící bouře přinášela poselství, že tato noc bude klidná a ráno, až se probudí do jarního rozbřesku, bude je vítat švitoření ptáků jako ve dnech předchozích.

V rachotu hromů a kvílení větrů vládl na celém normanském pobřeží blahovolný klid, protože předpověď německé armádní meteorologické služby byla vesměs velmi uspokojivá a konejšivá: hlášení o počasí 5. června 1944 na pobřeží Normandie oznamovala sílu větru pět až šest stupňů, vlnobítí čtyři až pět, silně zataženo, déšť. A tak všechny štáby mezi Paříží a Brestem se těšily, že prožijí další „gemütlich“ (příjemný) večer u jedné či dvou lahví chablis.

„*Prosit, Herr General...*“

Hlídky na dělostřeleckých stanovištích a v kulometných hnízdech opěrných bodů Atlantického valu marně upírají zraky do noční tmy. Do té sloty by psa nevyhnal, myslí si strážný; v tomhle počasí nepřijdou...

Myslí si to i německá generalita. Setrvalé nevlídné počasí působí na generály na jednotlivých velitelstvích podél pobřeží jako uklidňující droga, jsou přesvědčeni, že v nejbližší budoucnosti k útoku nedojde. Jejich přesvědčení se opírá o pečlivá vyhodnocení meteorologických podmínek předchozích spojeneckých vylození v severní Africe, v Itálii a na Sicílii, která vypracoval meteorolog Walter Stobe a jeho šéf v Berlíně, dr. Karl Sonntag. Podle nich Spojenci nikdy

nezahájili vyloďovací operace, dokud neměli téměř jisté příznivé počasí zejména pro leteckou podporu. Pro německé zafixované myšlení neexistovala výjimka z tohoto pravidla: počasí muselo být naprosto vyhovující, jinak Spojenci nezaútočí. A počasí bylo naprosto nevyhovující.

Myšlí si to i meteorologové. Počasí bylo opravdu špatné, tak špatné, že plukovník profesor Stobe, vrchní meteorolog na velitelství luftwaffe v Lucemburském paláci v Paříži, oznámil na pravidelné každodenní poradě štábním důstojníkům, že mohou být v klidu. Pochyboval, že by nepřátelská letadla vůbec vzlétla. Pohotovost protiletadlových baterií byla tedy zrušena.

Potom Stobe zatelefonoval do Saint-Germain-en-Laye, necelých dvacet kilometrů na předměstí Paříže, do hlavního stanu polního maršála Gerda von Rundstedta, vrchního velitele skupiny Západ, a podal zprávu styčnému důstojníkovi majoru Hermannu Müllerovi. Ten předpověď počasí pečlivě zapsal a předal ji náčelníkovi štábu generálmajoru Güntheru Blumentrittovi. Předpovědím počasí věnovali na Vrchním velitelství Západ vždy patřičnou pozornost, ale téhle obzvláště, protože Blumentritt dokončoval podrobnosti plánované inspekční cesty vrchního velitele. Zpráva o počasí potvrzovala, že vrchní velitel může v doprovodu svého syna, mladého poručíka, odjet na prohlídku pobřežních opevnění podle plánu v úterý ráno 6. června. Námořní velitel Normandie kontradmirál Walter Hennecke se 5. června informoval u vedoucího meteorologické stanice na Cap de la Hague na vývoj počasí, protože se obával, že v prvním červnovém týdnu by mohla být příznivá situace pro vyloďení. Dozvěděl se však, že „moře je drsné, viditelnost špatná, vítr o síle 5 až 6 stupňů Beaufortovy stupnice, déšť zesílí“. A na dotaz, jak to bude dál, dostal odpověď: „V příštích dnech sotva můžeme počítat s krátkodobou změnou počasí.“

To byla pro Němce velice příznivá zpráva, protože znamenala, že příští termín, kdy se budou zase shodovat všechny podmínky pro vyloďení v severní Francii, tj. příliv, fáze měsíce a všeobecná meteorologická situace, nastane až ve druhé polovině června.

Podobnou odpověď dostal i velitel 7. armády generálplukovník Friedrich Dollmann v Le Mans, když se s dotazem obrátil na svého náčelníka štábu. Generálmajor Max-Josef Pemsel zjistil na štábu námořní skupiny v Paříži, že podle hlášení meteorologů „dneska už neprijdou“ a svého nadřízeného příslušně uklidnil. Ten také pochopil, že tím získají další čtyři týdny na rozmístění více protitankových překážek na

pláži, takzvaných „českých ježků“, a na vybudování bunkrů a dělostřeleckých postavení.

Korunu všemu pak nasadil vrchní velitel skupiny Západ generál polní maršál von Rundstedt svým vyjádřením: „Západní invaze se nejeví jako bezprostřední.“

Na základě tohoto osudově chybného hodnocení pak vrchní velitel 7. armády generálplukovník Dollmann vyhlásil na 6. června (!) poradu všech velitelů divizí a pozval je na štábní cvičení spolu se dvěma veliteli pluků z každé divize.

Štábní cvičení na téma „invaze“ připravil generál Eugen Meindl, a snad proto, že byl výsadkář (velitel II. padákového sboru v prostoru St. Lô, nositel Rytířského kříže s mečí a dubovou ratolestí), byl hlavním námětem nepřátelské invaze letecký výsadek následovaný vyloděním z moře a místem měla být Normandie, na rozdíl od všeobecně očekávané oblasti Pas de Calais. Vždyť to byla přece jen hra...

Hlavní roli v této hře na válku měl hrát velitel 84. sboru generál dělostřelectva Erich Marcks, který 6. června (!) oslaví své třiapadesáté narozeniny a který měl v této hře představovat „Spojence“.

Organizování účasti pozvaných velitelů měl na starosti náčelník štábu 7. armády generálmajor Max Pemsel, který se pozastavoval nad tím, že v danou dobu budou všichni vyšší důstojníci mimo svá velitelská stanoviště a dokonce většina z nich bude vzhledem ke vzdálenosti města Rennes pryč celou noc. Dálnopisnou výzvu proto formuloval tak, aby důstojníci odjížděli až před úsvitem 6. června.

Ale už bylo pozdě. Většina velitelů se z horlivosti vydala na cestu už 5. června v předvečer rozhodující bitvy.

Generál polní maršál Erwin Rommel, vrchní velitel skupiny armád B a velitel opevňovacích prací na Atlantickém valu, využil uklidňujících předpovědí špatného počasí a 5. června dopoledne odjel ze svého velitelského stanoviště na zámku La Roche Gyon, tisíciletého sídla vévodů z Rochefoucauld, do Herrlingenu za svou ženou Lucíí Marií, která právě 6. června (!) slavila narozeniny. Pokračoval do Berchtesgadenu, kde v Hitlerově přítomnosti měl velmi důležitou přednášku o zesílení pobřežní fronty...

V Německu byl také Hans-Georg von Tempelhoff, operační důstojník armádní skupiny B.

Admirál Theodor Krancke odjel do Bordeaux, protože rozbouřené moře nedovolovalo, aby vypluly hlídkové čluny.

Generálporučík Heinz Hellmich, velitel 243. divize na poloostrově Cotentin, odjel do Rennes, stejně jako generálporučík Karl-Wilhelm von Schlieben, velitel 709. divize. Na cestu se chystal generálmajor Wilhelm Falley, velitel 91. výsadkové divize, která se právě přesunula do Normandie. Plukovník Wilhelm Meyer-Detring, zpravodajský důstojník Rundstedtova štábu, měl dovolenou, a náčelník štábu jedné divize nebyl vůbec k zastížení, pravděpodobně byl někde se svou francouzskou milenkou.

Ráno 6. června bylo francouzské pobřeží od Brestu po Pas de Calais bez nejvyšších velitelů německých branných sil.

V době, kdy se tito velitelé sjížděli do Rennes, největší invazní armáda všech dob už plula ke břehům Normandie...

Také na druhé straně Kanálu měli starosti s počasím. Předpověď byla špatná a hrozilo odložení invaze, které by však mělo katastrofální následky.

Na výsledku invaze závisel další průběh války a osud Evropy. Původní datum vyloďení bylo stanoveno na květen, ale vzhledem k příští kombinaci měsíc – příliv – slunce bylo přeloženo na 5., 6. a 7. června 1944. Silná bouře nad Lamanšským průlivem ve dnech 4.–5. června hrozila dalším odkladem útoku.

Pak se však na scéně objevili poslové bohů povětrnosti – armádní meteorologové plukovník letectva James M. Stagg (Group Captain RAF, absolvent univerzity v Edinburghu, vrchní meteorologický poradce generála Dwighta Eisenhowera) a plukovník Donald N. Yates (ředitel meteorologické služby Strategického letectva Spojených států v Evropě, člen štábu generála Eisenhowera), kteří vypočítali, že 6. června v ranních hodinách nastane několikahodinové uklidnění, které by umožnilo sice obtížné, ale přece jen proveditelné vyloďení, jinak by se invaze musela kvůli kolísání přílivu a odlivu odložit o několik týdnů a celá operace by se určitě už neudržela v tajnosti.

V neděli 4. června večer se v knihovně sídla vrchního velitele generála Eisenhowera shromáždili všichni nejvyšší důstojníci spojeneckých expedičních vojsk: zástupce vrchního velitele, generál letectva sir Arthur Tedder, vrchní velitel pozemních sil generál Bernard Montgomery, vrchní velitel RAF, generál letectva sir Trafford Leigh-Mallory a vrchní velitel námořnictva, admirál sir Bertram Ramsey, aby vyslechli zprávu plukovníků Stagga a Yatese o vývoji povětrnostní situace, která nabízela určitý optimismus. Generál Tedder

se zeptal Stagga, jaká je naděje, že se povětrnostní situace uklidní, jak to Stagg zmínil ve své zprávě. Stagg mu odpověděl, že naděje na částečné zlepšení počasí za studenou frontou je velká, ale ne tak velká, že by nastalo trvalé zlepšení.

Atmosféra v sále byla těžká a napjatá, zavládlo ticho. Eisenhower probíral situaci s jednotlivými náčelníky zbraní a potom se zeptal Montgomeryho, jestli vidí nějaký důvod, aby se invaze 6. června neuskutečnila, a Montgomery odpověděl: „Ne, žádný nevidím.“

Další porada se uskutečnila v pondělí 5. června ve 4.15. Eisenhower se zeptal Stagga na poslední vývoj situace a Stagg mu odpověděl, že od minulé porady k žádné podstatné změně nedošlo a že v noci se vyjasněná fronta rozšíří nad celou jižní Anglií a potrvá až do úterý 6. června odpoledne. Nad útočnou oblastí bude částečně zamračeno a bude vát vítr o síle 3–4, místy 5 stupňů podle Beaufortovy stupnice. Později v úterý bude zataženo a ve středu až v pátek se počasí místy zhorší.

Mezitím však už spojenecké námořnictvo zahájilo úvodní operaci Neptun – nalodování vojsk a válečné techniky jako součást celkové operace Overlord – a 5. června vyplouvalo z britských přístavů invazní loďstvo k břehům Normandie. Na odpoledne svolal Eisenhower opět poradu, které se zúčastnili též Winston Churchill a generál Charles de Gaulle. Ještě mohl dát Eisenhower rozkaz, aby se lodě vrátily. Venku bylo psí počasí, přivaly deště šlehaly do oken téměř vodorovně. Meteorologové však trvali na svém, také jednotliví velitelé do toho chtěli jít. Jestliže se však bouře neutiší, celá operace Overlord ztroskotá.

Veškerá odpovědnost za úspěch či zmar operace, za osud statisíců, za národy porobené Evropy, ležela nyní na bedrech jediného muže. Jen on mohl rozhodnout. Poradu zakončil Eisenhower tichým, ale pevným rozhodnutím: „O. K., jdeme do toho!“

Eisenhowerovo „O. K.“ uvedlo do pohybu 11 000 letadel, 6500 lodí, tisíce tanků a děl a na tři miliony vojáků, mezi nimi jako první nastupovali ke splnění svého úkolu příslušníci 2. praporu Rangers.

Přípravy operace Neptun byly zahájeny 30. května 1944, kdy zásobovací služba armádního dopravního sboru začala přesunovat vojska ze soustředovacích táborů do nalodovacích prostorů a přístavů. Americké jednotky se nalodovaly v přístavech Portland, Plymouth, Falmouth, Helford River, Torbay, Southampton a Weymouth; lodě a čluny zajišťovalo Námořnictvo Spojených států prostřednictvím 11. obojživelné jednotky pod velením 122. jednotky Západního námořnictva. Lodě a čluny se nakládaly podle nalodovacího plánu, který byl sestaven jako

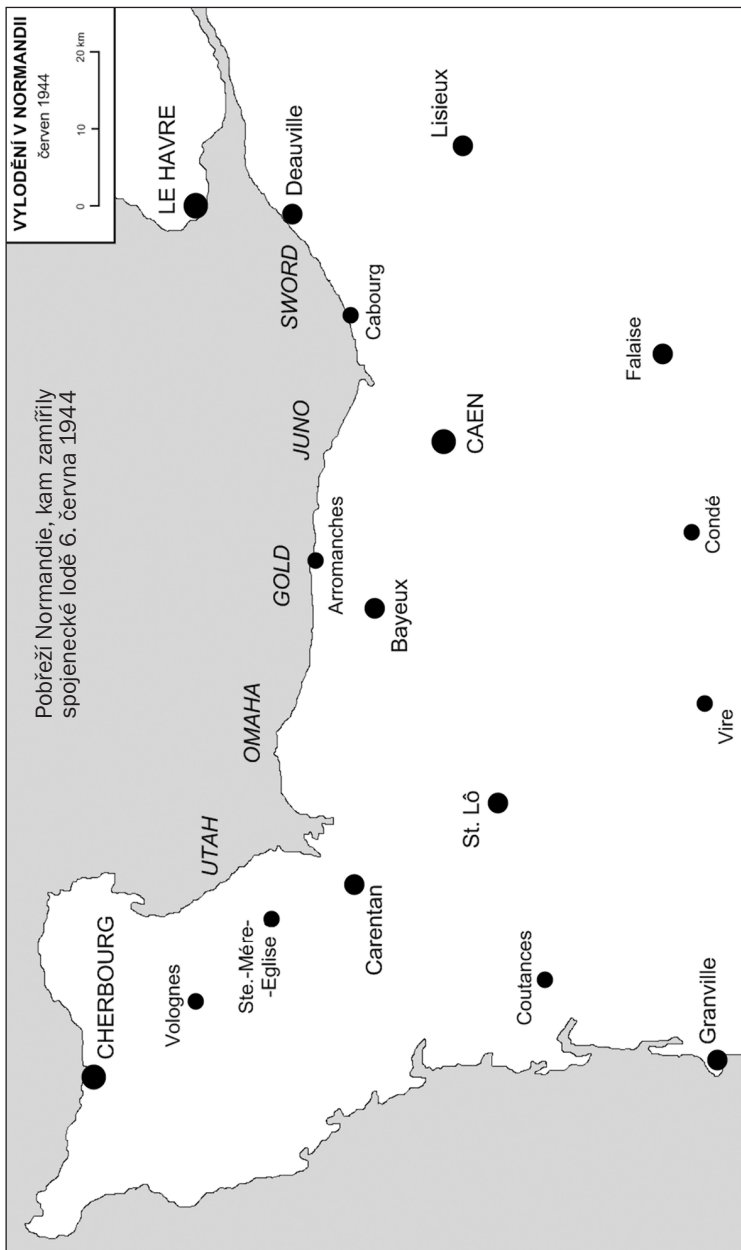
součástí operačního plánu. Diagramy určovaly přesné místo na každém člunu pro každou součást výzbroje a vozidlo. Naložování probíhalo spořádaně podle všech předem propracovaných podrobností a bylo dokončeno přesně podle časového rozvrhu bez větších problémů.

Po naložení odpluly lodě a čluny z přístavů do kotvišť, kde čekaly, až bude dokončeno naložování bojových jednotek a na signál k vyplutí na moře směrem k francouzskému pobřeží. Formovaly se konvoje, které se měly v určený čas spojit s dalšími konvoji a zamířit k vyloďovacímu pobřeží.

Předběžný termín Dne D byl 5. června, ale předpovědi počasí, které začaly přicházet po 3. červnu, byly tak nepříznivé, že generál Eisenhower se rozhodl odložit akci alespoň o čtyřiaadvacet hodin. V tu dobu už bojové jednotky vypluly do Kanálu, ale moře bylo tak rozbouřené, že čluny dostaly rozkaz k návratu. Ráno 5. června se podmínky v Kanálu příliš nezlepšily, ale předpověď na příští den byla o trochu lepší. Poslední možné datum v souvislosti s přílivem bylo 7. června, ale další odklad už nepřicházel v úvahu. Proto 5. června ve 4.15 vydal generál Eisenhower po závěrečné poradě s plukovníkem Staggem a plukovníkem Yatesem konečný rozkaz a konvoje opět vypluly. Vyloďení se mělo uskutečnit 6. června v 6 hodin, o čtyřiaadvacet hodin a třicet minut později, než se původně plánovalo.

K mezím únosnosti se zhoršily i podmínky pro samotné vojáky. Již třetí den trávili na rozbouřeném moři namačkání ve vyloďovacích člunech, smáčení vlnami a nepřetržitým deštěm, počasí bylo na červen neobyčejně studené. Žádná nit nezůstala na nich suchá, mnozí dostali mořskou nemoc a zvraceli, ve člunech to páchlo močí a zvratky.

Po půlnoci se moře začalo zklidňovat a když se nad Kanálem rodil 6. června den, největší invazní armáda v dějinách se blížila ke břehům Normandie.

Pevnost Evropa

Ač ještě opojen lacinými úspěchy při přepadení Dánska a Norska (operace Weserübung v dubnu 1940), Nizozemska, Belgie, Lucemburska a Francie (Fall Gelb v květnu 1940) a triumfálním pochodem wehrmachtu po Champs Elysées, Hitler snad přece jen nějakým záchvatem Prozřetelnosti, na kterou se tak často odvolával, vydal 23. března 1942 Příkaz č. 40 k vybudování obranného opevnění Atlantický val, který se měl táhnout podél pobřeží od španělsko-francouzských hranic až do severního Norska v celkové délce 2685 kilometrů. Opevnění se zprvu stavěla u ponorkových základen na atlantickém pobřeží Francie a kolem větších přístavů, od roku 1943 se stavby rozšířily na úseky volného pobřeží, zejména v oblasti Pas de Calais, kde podle kupeckých počtů předpokládali Hitler a jeho poslušné Oberkomando vylodění Spojenců v první řadě. Utvrdil je v tom i nezdařený pokus o vylodění u Dieppe (19. srpna 1942) a potom klamná operace Fortitude britské tajné služby.

Na realizaci tohoto oblundně gigantického projektu se podílely především dvě organizace nacistického mocenského aparátu. Po stránce stavební to byla Organisation Todt (Todtova organizace), po wehrmachtu a vojsku SS třetí nejmasovější organizace, kterou řídil dr. ing. Fritz Todt a která se již osvědčila při stavbě dálnic a Západního valu (Siegfriedovy linie). O „nábor“ pracovníků pečovala Říšská pracovní služba (Reichsarbeitsdienst, RAD) pod vedením říšského vedoucího Konstantina Hierla, které i v dobách míru povinně podléhali všichni mladí Němci ve věku od 18 do 25 let. Když v pozdějších letech tyto mladé lidi spolykala válka, RAD je nahrazovala totálně nasazenými dělníky ze všech zemí okupované Evropy a válečnými zajatci. V jednu dobu pracoval na výstavbě Atlantického valu až milion zaměstnanců, z toho Němců jen 50 000.

Němci tedy měli dostatečně dlouhou dobu na vybudování účinného pevnostního systému proti předpokládanému vylodění spojeneckých

vojsk, když podle odhadů spojenecké jednotky měly sice početní převahu v námořních, leteckých a pozemních silách, ale rozvrátit takovou obranu není nikdy snadné, všeobecně se soudí, že je k tomu potřeba převaha 1:3. Němci navíc byli ukolébáni sebevědomím, že se jim 19. srpna 1942 podařilo odrazit dobře vycvičené americké, britské a kanadské invazní jednotky u Dieppe a od té doby přece zdokonalili svou obranu!

Proti očekávané invazi spojeneckých vojsk bylo na francouzském pobřeží Lamanšského kanálu v Pas de Calais a Normandii vybudováno deset opevnění pro děla nejrůznější ráže: baterie Lindenmann se třemi děly ráže 40,6 cm v Sangatte; baterie Todt se čtyřmi děly ráže 38,0 cm v Audinghen; baterie Velký kurfiřt se čtyřmi děly ráže 28 cm na mysu Gris-Nez; baterie Friedrich August se třemi děly ráže 30,5 cm ve Wimmeraux; baterie se šesti děly ráže 15,5 cm v Ouistreham; baterie vybavená šesti ukořistěnými ruskými děly ráže 12,2 cm v Mont Fleury; baterie se čtyřmi děly ráže 15 cm v Longues-sur-Mer; baterie vybavená šesti ukořistěnými francouzskými děly ráže 15,5 cm na mysu Pointe du Hoc; baterie vybavená třemi ukořistěnými českými děly ráže 21 cm v Marcouf a baterie se čtyřmi děly ráže 10,5 cm v Azeville.

Stavitel „Pevnosti Evropa“ ing. Fritz Todt zahynul 8. února 1942 při leteckém neštěstí poblíž vůdcova hlavního stanu v Rastenburgu ve východním Prusku, prý jako oběť nezdařeného atentátu na Hitlera, a jeho dočasným nástupce se stal říšský ministr zbrojení Albert Speer.

Koncem roku 1943 byla ve Francii obnovena skupina armád B a do jejího čela jmenoval Hitler generála polního maršála Erwina Rommela a současně ho pověřil inspekcí a dalším budováním Atlantického valu. Ihned po nástupu do funkce zkontroloval Rommel v prosinci 1943 stav opevnění na přiděleném pobřeží a vytypoval tři místa, kde by mohlo dojít k invazi: při ústí Šeldy s cílem Antverpy, v ústí Sommy u Abbeville nebo v západní části zálivu Seiny. S rozčarováním zjistil, že Atlantický val existuje jen v nabubřelé Hitlerově a Goebbelsově propagandě, nic nebylo dokončeno, nedostatečné byly stavy posádek, všechno to byly podle něho jen žvásty. I sám vrchní velitel armádní skupiny Západ generál polní maršál von Rundstedt to považoval za obrovský podvod, protože podle svého názoru se chtěl případným vyloděním spojeneckým jednotkám postavit na odpor nasazením všech svých záloh až na určité linii ve vnitrozemí a teprve tam ho podle koncepce generála Leo Geyra von Schweppenburga zničit v klasické tankové bitvě.

Rommel oproti tomu zastával názor, že vyloděného protivníka je nutné napadnout a zničit hned na pobřeží, než se zformuje, vytvoří předmostí a rozvine svůj útok. Tvrdil: „Nepřítel je při vylodění v nejšlabší situaci. Vojáci jsou nejistí, mnozí mají mořskou nemoc. Před nimi je neznámý terén, těžké zbraně nemají ještě v dostatečné míře k dispozici. V tomto okamžiku je musím porazit.“

Mezi dvěma polními maršály na nejvyšších velitelských postech tak vznikl zásadní rozpor ještě před samým vyloděním.

Rommel vyhlásil pobřeží za hlavní bojovou linii a usiloval o navýšení stavu jednotek a o koordinaci armády, námořnictva a letectva.

Ve své celkové koncepci však vzhledem k nedostatku času, materiálu a pracovních sil nebyl Atlantický val nikdy dokončen.

V roce 1944 německá generalita již tušila, předpokládala, čekala, že dříve nebo později k invazi do západní Evropy dojde, ale zpupná nadutost *Herrenvolku* jim nedovolovala realisticky myslet. Jednak za ně myslel neomylný *fýrer*, který se chvástal: „Spláchneme je do moře,“ a pak tady přece byl ten nedobytný Atlantický val...

Naštěstí pro nás ostatní ani jedno tvrzení však nebylo tak docela pravda.

Už jsou tady

Hodiny na kostelní věži v Sainte-Mère-Eglise odbíjely půlnoc, když se do hluboké noční tmy ozvalo vzdálené, postupně sílící dunění leteckých motorů. Už od 22. hodiny zaznamenávaly německé pozorovací stanice na pobřeží navzdory špatnému počasí časté přelety, které se teď sotva hodinu po půlnoci slily v pravidelný hukot svazu bombardovacích letadel vlekoucích výsadkové kluzáky.

Dole pod nimi na bojovém stanovišti 84. sboru ještě vybuchovaly zátky šampaňského a štábní důstojníci připíjeli na zdraví velitele sboru, generála Ericha Marckse, který se ráno chystal do Rennes na vyhlášené bojové cvičení 7. armády.

Životní realita dovede sehrát krutou ironii – zatímco se německá generalita západní fronty sjížděla na bojové cvičení do Rennes – do skutečného leteckého výsadku už chyběly jen minuty, když se ve vedoucím letadle 82. výsadkové „Celoamerické“ divize rozsvítilo zelené světlo, signál k seskoku. Generál James Gavin popadl svou pušku a jako první vyskočil do hluboké tmy pod sebou. Za ním se z nočního nebe snášely padáky amerických výsadkářů.

Začala invaze...

Byla přesně jedna hodina a jedenáct minut, když na stole velitele 84. sboru zazvonil telefon. Generál Marcks zvedl telefon, chvíli poslouchal, potom pokynul náčelníkovi štábu podplukovníku Friedrichu von Criegernovi, aby poslouchal s ním. Hlásil se operační důstojník 716. divize: „Nepřátelští parašutisté seskočili východně od ústí Orny.“ Zanedlouho po něm volal plukovník Hamann, zástupce velitele 709. divize: „Nepřátelští parašutisté jižně od Sainte-Germain-de-Varreville a u Sainte-Marie-du-Mont. Druhá skupina západně od hlavní silnice Carentan–Valognes po obou stranách řeky Merderet v prostoru Sainte-Mère-Eglise.“

(Tady vešel do dějin invaze vojn John Steel z 82. divize, který zůstal višet na věži kostela).

To už nebylo tematické cvičení „Letecký výsadek“. To už byla skutečná invaze, poručík Alfred Jahnke z bunkru č. 5 na východním pobřeží poloostrova Cotentin v bojovém prostoru 709. divize už jen stačil nahlásit na bojové stanoviště pluku: „Devatenáct zajatců 2. praporu amerického 506. pluku výsadkové pěchoty...“ když bylo spojení přerušeno, že nestačil už ani dodat: „... 101. výsadkové divize (Křičící orel).“

To už byla v proudu vzdušná část operace Overlord a k břehům se blížila ohromná flotila operace Neptun.

Tisíce plavidel Námořnictva Spojených států a Královského námořnictva přivázely k normanským břehům spojenecké divize. Stále však platila zásada safety first, bezpečnost především, taktika generála Eisenhowera šetřit životy vlastních vojáků.

Předcházelo jim letecké bombardování, které sneslo peklo na zem.

Když se dým z rozbombardovaných trosk rozptýlil, naskytl se vojákům v rozvalinách Atlantického valu neuvěřitelný pohled – kam oko dohlédlo, všude lodě, tisíce dopravních lodí a vyloďovacích člunů, za nimi majestátní siluety válečných lodí. Přes invazní flotilu začala těžká lodní děla pálit neproniknutelnou palebnou clonu, která odřízla německá postavení na pobřeží od zásobování a posil.

Ráno 6. června po šesté hodině nastupovala v určených úsecích normanského pobřeží spojenecká vojska do útoku na „Pevnost Evropa“, ale na pobřeží je přivítala smrtící palba německých kulometů, minometů i protitankových děl; z těch neuvěřitelných trosk, z té krajiny kráterů se ještě střílelo...

Jednotky V. sboru 1. U. S. Army – 1. pěší divize a 29. pěší divize – se vyloďovaly na šestikilometrovém úseku pobřeží Omaha rozděleném do deseti úseků kódově označených (od západu k východu): A, B, C, zelené D, bílé D, červené D, zelené E, červené E, zelené F a červené F. Jejich úkolem v Den D bylo vybudovat předmostí do hloubky 5–7 kilometrů mezi řekou Drôme a obcí Insigny. Na pravém křídle měla zvláštní přepadová jednotka neobyčejně obtížný úkol.

Na předělu mezi úsekem Omaha a dalším vyloďovacím úsekem Utah, asi šest kilometrů západně, vybíhal do moře útes Pointe du Hoc. Z předinvazních leteckých snímků vyhodnotila zpravodajská služba U. S. Army, že Němci zde v šesti mohutných betonových kasematech umístili dělostřeleckou baterii ukořistěných dalekonosných

francouzských děl 155 C Mle 1817 Schneider, německé označení 15,5 cm sFH 414 (f), s dostřelem 20 km, která by při invazi mohla postřelovat blížící se loďstvo i oba vyloďovací úseky Utah a Omaha a nebezpečně ohrožovat průběh operace. Přestože spojenecké letectvo během příprav invaze prostor intenzivně bombardovalo, betonové kasematy stále odolávaly. Likvidace děl byla proto při vyloďení prioritním cílem a do útoku na Pointe du Hoc byl v prvním invazním sledu určen 2. prapor Ranger. Dalším jeho úkolem bylo obsadit pobřežní silnici N13 vedoucí z Vierville-sur-Mer do Grandcamp a vybudovat zátaras, aby Němci nemohli přesunout záložní jednotky na pobřeží Omaha.

Dělostřelecká baterie stála u rybářské osady Grandcamp na náhorní plošině mysu du Hoc zakončené skalnatým útesem spadajícím prudce přímo do moře, několik metrů úzký břeh byl při přílivu zatopený a při odlivu balvany a krátery po bombardování neumožňovaly přistání. Jak později potvrdili francouzští civilisté, Němci považovali Pointe du Hoc za naprosto nedobytný útokem z moře a soustředili se jen na obranu proti útoku z vnitrozemí. Prostor baterie byl chráněn minovými poli a zátarasy ostnatého drátu, na bocích byla umístěna dvě navzájem se kryjící kulometná hnízda a na západním křídle bylo protiletadlové dělo. Tato postavení umožňovala krýt boční palbou břehy pod Pointe du Hoc a současně chránila prostor proti útoku z vnitrozemí. V průběhu opevňovacích prací byly na Pointe du Hoc vybudovány dva dělostřelecké kasematy typu H694 s otáčivým podstavcem a průzorem střílny 120°.

Během zimy 1943 byla zahájena stavba dalších tří kasematů typu H679, do začátku invaze byly dokončeny dva, ale děla K418 v nich umístěna nebyla a palebná postavení typu H671 byla nakonec vybetonována ve volném prostoru. Na samé špici mysu Pointe du Hoc byla umístěna dělostřelecká pozorovatelná typu H636 s dálkoměrem pro přesné vyhodnocování palby. V prostoru baterie byla též dvě protiletadlová děla Flak 30 ráže 20 mm. Posádka měla odhadem 125 pěšáků a 85 dělostřelců, byla součástí německé pobřežní obrany, kterou mezi řekami Vire a Orne tvořila 716. pěší divize, převážná část jejich příslušníků pocházela ze zemí okupovaných Němci, z Ruska a baltických států, a jejich bojová hodnota nebyla valná. V úseku mezi Grandcamp a Vierville byli rozmístěni příslušníci 726. pěšího pluku a vzhledem k rozeklanosti skalnatého břehu byla pobřežní opevnění vybudována poměrně daleko od sebe. Ta nejbližší k Pointe du Hoc byla skoro dva kilometry západně a tři a půl kilometru východně. Němci v této části

pobřeží nevybudovali žádná obranná opatření do hloubky, podél padesátikilometrového pobřeží byla řídce rozmístěna 716. pěší divize, nejbližší mobilní zálohou byla asi 10–12 hodin jízdy vzdálená 352. pěší divize v prostoru Saint-Lô-Caumont.

Bojová skupina Rangers, přidělená do svazku 29. pěší divize, byla složená ze dvou útvarů: 2. praporu vel. podplukovník Rudder a 5. praporu podplukovník Max F. Schneider. Tři roty 2. praporu – D, E a F – pod velením podplukovníka Jamese E. Rudderera měly za úkol v danou hodinu H zaútočit z moře, dobýt Pointe du Hoc a zničit nebezpečnou německou pobřežní baterii. Hlavní útvar Rangers (5. prapor a roty A a B 2. praporu) měl před pobřežím čekat na smluvený signál, že se útok zdaří a poté se vylodit u Pointe du Hoc.

Celý útvar Rangers pak měl postoupit do vnitrozemí, přetnout pobřežní silnici spojující Grandcamp-les-Baines a Vierville, zde vyčkat postupu 116. pěšího pluku z Vierville a potom společně zaútočit na Grandcamp a Maisy.

Pokud by posila skupiny Ranger nedostala do hodiny H+30 signál, že útok na útes Pointe du Hoc byl úspěšný, byl připraven alternativní plán. V takovém případě se větší útvar Ranger měl vylodit v západní části úseku Omaha (u Vierville) spolu se 116. pěším plukem, k Pointe du Hoc postupovat po pevnině a cestou k cíli se vyhýbat všem zbytečným akcím.

Rota C 2. praporu Ranger, které vel. kapitán Goranson, měla na pobřeží Omaha samostatný úkol. Podle rozkazu se měla vylodit s první útočnou vlnou 116. pluku a vyřadit německé opěrné body u Pointe de la Percée, které boční palbu bezprostředně ohrožovaly vylodování na pobřeží Omaha.

V přípravných leteckých náletech a ostřelování lodním dělostřelectvem se baterii na Pointe du Hoc věnovala zvláštní pozornost. Již 15. dubna 1944 začaly nálety středních bombardérů 9. letecké armády, které měly oslabit pozice dělostřelecké baterie a zpomalit snahy nepřítele vybudovat další kasematy. Aby se však neprozradily invazní plány, nemohly se tyto akce opakovat příliš často nebo se spojovaly s dálkovými nálety na další opevnění po celém francouzském pobřeží od Bretaně po Belgii. Bombardéry 9. letecké armády zaútočily znovu ve dnech 22. května a 4. června a v noci z 5. na 6. června byl Pointe du Hoc cílem těžkých bombardérů RAF při velkém náletu na všechna dělostřelecká postavení po celém invazním pobřeží.

Šestého června začalo v 5.50 bombardování pobřeží Omaha a jeho křidel lodními děly; zvláštní pozornost při této zahajovací palbě patřila mysu Pointe du Hoc, na který hlavní lodní baterie (děla ráže 35 mm) bitevní lodě USS Texas vypálila 690 granátů.

Dvacet minut před hodinou H (v 6.10) svrhlo 18 středních bombardérů 9. letecké armády naposled bomby na Point.

Tři roty 2. praporu Ranger pod velením plukovníka Rudderera se měly vylodit v hodinu H (6.30) na úpatí útesu a zahájit útok. Bylo jich 225 včetně velitelské čety.

Dědictví slávy

Když Spojené státy vstoupily 7. prosince 1941 po zákeřném japonském přepadení námořní základny v Pearl Harbor na havajském ostrově Oahu do 2. světové války, záhy se zapojily do bojů i na jiných bojištích než jen v Pacifiku a generálmajor Lucian K. Truscott, styčný důstojník U. S. Army u britského generálního štábu, navrhl 26. května 1942 generálu Georgi Marshallovi, že „musíme okamžitě zřídit americkou jednotku podle vzoru britských Commandos“. Ministerstvo války ihned odpovědělo telegramem adresovaném generálovi Truscottovi a generálmajoru Russellovi, veliteli všech amerických jednotek v Severním Irsku, a pověřilo je aktivací 1. praporu Ranger U. S. Army.

Pojmenování nového útvaru U. S. Army „Ranger“ navrhl generál Truscott, „protože název Commandos oprávněně patří Britům a my jsme hledali název, který by víc odpovídal americkým tradicím. Proto pro jednotku určenou, aby byla první z amerických pozemních sil, která bude bojovat s Němci na evropském kontinentu, byl vhodnější název Ranger jako pocta těm, kteří v americké historii dávali příklad odvahy, iniciativy, odhodlání a tvrdosti, bojové schopnosti a velkých činů.“

Název „Ranger“ se vůbec poprvé objevil v královské Anglii 13. století ve významu královský lesník. Tito královští zaměstnanci měli za úkol sčítat krajinu (*range*), dohlížet na dodržování zákonů a trestat zejména pytláctví.

Z mateřské země se název v 17. století přenesl za moře při zakládání severoamerických kolonií a budování jejich vojenských jednotek. Rangers hlídali mezi pohraničními pevnostkami, odhalovali chystané nepokoje a varovali před nájezdy. Při bojových akcích prováděli průzkumnou činnost a sloužili jako průvodci a zvědové pravidelných vojenských jednotek.